

BELÜGYMINISZTERIUM

Integrált településfejlesztési stratégiák a két programozási időszakban

dr. Szaló Péter

2014.11.28.

Városfejlesztés

- Tagállami hatáskör
- Nem közösségi politika
- Informális együttműködés a miniszterek között
 - Lipcsei Charta
 - Toledói Deklaráció
 - Budapest Nyilatkozat

Közös miniszteri nyilatkozat a Lipcsei Charta

A Lipcsei Charta által kijelölt feladatok

- ◆ Integrált városfejlesztési politika előtérbe helyezése
- ◆ Magas színvonalú közterületek létrehozása
- ◆ Infrastrukturális hálózatok korszerűsítése és az energiahatékonyság növelése
- ◆ Pro-aktív innovációs és oktatási politikák érvényesítése
- ◆ Hátrányos helyzetű városrészek kiemelt kezelése
- ◆ A fizikai környezet javítása
- ◆ A helyi gazdaság és a helyi munkaerő-piac erősítése
- ◆ A gyermekek és a fiatalok pro-aktív oktatása és továbbképzése
- ◆ Hatékony és megfizethető városi közlekedés ösztönzése

ÚJ elemek a 2014-20 közötti kohéziós politikában

- az Európa 2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedési prioritásaira való összpontosítás;
- a teljesítmény jutalmazása;
- A városfejlesztés előtérbe kerülése,
- az integrált programok kidolgozásának támogatása;
- összpontosítás az eredményekre - a megállapított célkitűzések felé történő előrehaladás monitorozása;
- a területi kohézió ismételt megerősítése és
- a célok teljesítésének egyszerűsítése.

Hozzájárulás a Lipcsei Charta érvényesítéséhez

- Az integrált városfejlesztés érdekében **Városrehabilitációs Kézikönyv** készítése
- **260 város dolgozott ki Integrált Városfejlesztési Stratégiát (IVS)**
- **Az IVS jogszabályi legitimációja**
- A nagyobb projektek esetében **városfejlesztő társaság** felállítása a komplex akciók lebonyolítására
- Városok közötti tapasztalatcsere (EUKN hírlevél, szeminárium, konferencia)

A hazai tervezés keretei

1181/2013. (IV.5.) KORMÁNY határozat a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelvekről

- kiemelt jelentőséget tulajdonít az integrált városfejlesztés kérdésének
- a területfejlesztési és településfejlesztési tervek összhangjának biztosítása és az ehhez szükséges térségi és helyi egyeztető és partnerségi mechanizmusok kialakítása,

- a térség kapcsolatrendszerének fejlesztése és együttműködésének erősítése érdekében az integrált várostérségi fejlesztések előtérbe helyezése,
- a fejlesztések hatékonysága érdekében a közös várostérségi tervezést, az együttműködést és a közös fejlesztéseket megfelelő támogatással szükséges ösztönözése,
- széleskörű partnerség biztosítása

a megyei jogú városok esetében integrált városfejlesztési programok kidolgozása, kiterjesztve azokat vonzáskörzetükre, amit a városok a környező településekkel közösen, a megyei önkormányzat bevonásával, az elérhető legfrissebb adatok, helyi felmérések és tapasztalatok alapján határozhatnak le. A lehatárolás során ajánlott szempontok kiemelten:

- ba) a térség kapcsolatrendszerre, kiemelten a munkaerőpiac szempontjából
- bb) a településekkel közös érdekeltségű fejlesztések
- bc) egyéb földrajzi és kulturális tényezők

a megyei szintű tervezési folyamat során

- ca) a megyei jogú városokkal való egyeztetésen túl a kis- és középvárosok fejlesztési igényeinek tekintetbe vétele,
- cb) a járási székhelyek megerősítése és a város-vidék kapcsolatrendszerének fejlesztése, a térség egészének javát szolgáló fejlesztések tervezése,
- cc) kiegyensúlyozott településhálózati struktúra létrehozása érdekében a települések közötti együtttervezés,
- cd) a városok és települések közötti térségi együttműködések ösztönzése,
- ce) a fejlesztések – igény és szükség szerint – átnyúlhatnak a közigazgatási (járási és megyei) határokon.

A TOP decentralizált forrásainak tervezése

1831/2013. (XI.14). Korm. határozat (TOP forrásfelosztás 3 területi szinten)

1. Megyei szint
2. Megyei jogú város szintje
3. Várostérség és megyei jogú város térsége (területfejlesztési-statisztikai kistérség) – megyei önkormányzat

Megyei önkormányzatoknak kulcsszerepe van:

- Összehangolják a megye területén a tervezést
- A MJV-kal együtt terveznek

Nemzeti szint (OFTK, ágazati stratégiák)

- Megyei önkormányzat

Megyei területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program kidolgozása (2014. június 30-ig); kistérségi fejlesztési részprogramok kidolgozása (kis- és középvárosokat érinti); integrált TOP projektcsomagok kidolgozása és projektjavaslatok összeállítása az ágazatok felé

- Megyei jogú városok

Integrált Városfejlesztési Stratégiák felülvizsgálata (TK és ITS elkészítése) 2014. júniusig, ITI programok kidolgozása; Budapest – három tematikus fejlesztési program kidolgozása

- Járásszékhely városok (IVS felülvizsgálat)

Járászékhelyek Integrált Településfejlesztési Stratégiái

Járásszékhelyek önkormányzatai

- összesen 118 kisvárosi járásszékhely,
- 34 középvárosi járásszékhely,
- 23 budapesti kerület.

- 2007-2013 időszak IVS tapasztalatainak összegzése
- ITS felülvizsgálata (elkészítése) (jelenlegi időszak tapasztalatai, az előző IVS óta eltelt 5-7 év gazdasági-társadalmi változásai, a kohéziós politika új szabályai, megváltozott hazai jogszabályi környezet indokolják)
- Egységes szemlélettel, egyenszilárdságú ITS-ek készítése
- Az ITS kidolgozása egyben jó alapot nyújt a 2014-2020 közötti időszakban megvalósuló fejlesztések alátámasztásához

Az ITS jellege

- Regionális Operatív Programok technikai segítségnyújtási kerete finanszírozza
- A városok kész tervet kapnak, amely
 - Egységes szemléletű, a minisztérium által minőségbiztosított;
 - Várossal folyamatosan egyeztetett;
 - Integrálja a települést érintő fő ágazati vagy tematikus stratégiák, koncepciók megállapításait és céljait;
 - Illeszkedik az EU 2014 utáni kohéziós politikájának céljaihoz és beavatkozási logikájához;
 - Vonzáskörzettel egyeztetett;
 - illeszkedik a megyei (fővárosi) fejlesztési elképzelésekhez;
 - Megalapozó vizsgálata felhasználható a településrendezési eszközök készítésekor;
 - Átlagosan 80 szakértői nap ráfordítással készült.

Belügyminisztérium

- központi koordináció
- Regionális szakértői csoportok közbeszerzés alapján történő kiválasztása
- Statisztikai adatok biztosítása
- minőségbiztosítás

Regionális szakértői csoportok - koordinátorok

- **Regionális koordinátorok**

- a projektterv megvalósulásának biztosítása, a szakértők munkájának megszervezése
- szakmai információk megosztása
- kapcsolattartás a megyei koordinátorokkal

- **Megyei koordinátorok**

- Kapcsolat a megyékkel a fejlesztési elképzeléseik beépítése érdekében
- Települések hasonló tervezési problémáinak egységes kezelése
- Kapcsolattartás a régiós koordinátorral

Regionális szakértői csoportok - tervezők

- Regionális szintű tervezői csoportok kapnak megbízást
- Tagjaiból, az egyes települési adottságok alapján összeválogatott települési tervezői csapatok állnak fel
- Felelős településtervező vezeti az ITS készítését
- Szakági tervezők (közlekedés, víz- és energiaközmű, zöldfelület és tájrendezés stb.) és szakértők (antiszegregáció, gazdaságfejlesztés, társadalompolitika, épített környezet védelme stb.) felelnek az egyes munkarészek elkészítéséért

Város, kerület

- A használható ITS létrehozásában döntő szerep
- Legyen aktív, álljon a folyamat élére!
- Vonja be a helyi érdekcsoportokat
- Polgármester/jegyző szerepe
 - A projekt során elkészült ITS dokumentum jóváhagyása
 - Városi koordinátor kijelölése

Ajánlások

- A kohéziós politika csak keret, nem cél,
- cél a versenyképesség javítása
- A településfejlesztés a problémák megoldását kell, hogy szolgálja
- A módszertan nem önmagáért van, hanem segítő eszköz